

Groźba nowych sankcji USA wobec Nord Stream 2

Bartosz Bieliszczuk

Pięcioro amerykańskich senatorów z obu ugrupowań poinformowało 4 czerwca br. o złożeniu w Kongresie projektu poprawek do ustawy „Protecting Europe’s Energy Security” z grudnia ub.r. Rozszerzają one katalog aktywności związanych z pracami nad Nord Stream 2 (NS2), za które mogą zostać nałożone sankcje. Projekt musi przejść pełen proces legislacyjny, jednak sama możliwość jego przyjęcia utrudni Gazpromowi ukończenie i oddanie NS2 do eksploatacji.

Jakie sankcje wobec NS2 wprowadził dotychczas Kongres USA?

[Prezydent USA podpisał 20 grudnia 2019 r. ustawę o budżecie obronnym \(NDAA\), do której Kongres włączył ustawę o sankcjach „Protecting Europe’s Energy Security”.](#) Grożą one podmiotom zaangażowanym w układanie rur NS2 lub np. zapewniającym usługi finansowe. W rezultacie z prac nad gazociągami – wybudowanym w ok. 95% – wycofała się szwajcarska spółka Allseas, dysponująca wyspecjalizowanymi jednostkami do układania rur. [Rosjanie dysponują prawdopodobnie tylko jedną jednostką, która może się tego podjąć](#) – jest to przebywający na Bałtyku Akademik Czernski. Nie jest on jednak w stanie układać rur tak efektywnie jak jednostki Allseas, a przed przystąpieniem do prac wymaga modernizacji. Sankcje poważnie utrudniły więc Gazpromowi planowe prace nad NS2.

Co przewiduje projekt nowej ustawy?

Poprawki rozszerzają i precyzują katalog aktywności podlegających sankcjom zawarty w ubiegłorocznej ustawie. Sankcje grożą nie tylko podmiotom zaangażowanym w układanie rur, ale też we wszelkie powiązane aktywności, m.in. badanie dna, jego stabilizację czy spawanie i powlekanie rur. Mają być nałożone nie tylko za sprzedaż, wypożyczenie i udostępnienie jednostek do ww. prac, ale także za

umożliwienie (*facilitating*) sprzedaży, wypożyczenia itp.

Na sankcje narażone będą również porty i spółki zapewniające prace modernizacyjne dla jednostek zaangażowanych w układanie rur i powiązane aktywności. Sankcjami objęte będą też usługi związane z działalnością ubezpieczeniową (ustawa z ub.r. ogólnie wymieniała „transakcje”). Grozi to także podmiotom zapewniającym techniczną certyfikację NS2, która będzie niezbędna już po jego ukończeniu, by mógł zostać uruchomiony.

Jaka jest dalsza ścieżka legislacyjna?

Projekt musi przejść pełną ścieżkę legislacyjną w Kongresie. Cieszy się poparciem obu partii oraz izb, nie powinien więc napotkać sprzeciwu. Należy jednak brać pod uwagę wakacyjną przerwę w pracach Kongresu, co może wydłużyć cały proces. Jeśli prezydent odmówi podpisania ustawy, możliwe jest włączenie jej do budżetu obronnego na 2021 r., podobnie jak miało to miejsce w przypadku ustawy z ubiegłego roku. Prezydent będzie miał teoretycznie czas na podpisanie NDAA do końca września. Co istotne, poprawki będą obowiązywać od daty przyjęcia ustawy z grudnia ub.r.

Równoległe do prac nad przepisami niewykluczona jest aktywność polityczna np. senatora Teda Cruza (współautora poprawek), który będzie chciał

KOMENTARZ PISM

zniechęcić potencjalnych partnerów Gazpromu do współpracy. Podobne działania podjął on po wprowadzeniu ustawy z ub.r.

Jak wniesienie projektu wpłynie na prace nad NS2?

Prace nad sankcjami w Kongresie sprawiają, że możliwości politycznego przeciwdziałania im przez Rosjan są znikome. Przyjęcie ustawy potrwa nawet kilka miesięcy, lecz już samo wniesienie jej projektu utrudni ukończenie NS2 i znacząco podwyższy koszty inwestycji.

Ustawa pogłębi problemy Gazpromu w kwestiach kluczowych dla budowy NS2. Koncern ma problemy ze znalezieniem ubezpieczyciela dla prac, podczas gdy jest to [wymóg określony w duńskim pozwoleniu na budowę NS2](#). Groźba sankcji sprawia, że w prace modernizacyjne Akademika Czerskiego (czy np. w złączenie go z inną jednostką, co prawdopodobnie jest lub było rozważane przez Gazprom) najpewniej nie zaangażuje się żaden z nierosyjskich portów. Nawet po ukończeniu NS2 (wg ostatnich planów Rosjan – najpóźniej w I kwartale 2021 r.) problemem może być jego techniczna certyfikacja.